

Huvudman

Fria Läroverken i Sverige AB
org. 556917-2041
info@laroverken.se

Beslut

Datum 2024-08-29
Dnr 2023:7575
Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av den fristående gymnasieskolan Fria Läroverken Linköping i Linköpings kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 15 januari 2024.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2023 genomfört en tillsyn av den fristående gymnasieskolan Fria Läroverken Linköping i Linköpings kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande bedömning och betygsättning.

Skolinspektionen har den 15 januari 2024 beslutat att förelägga Fria Läroverken i Sverige AB att senast den 20 juni 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa flera brister rörande bedömning och betygsättning.

Fria Läroverken i Sverige AB har den 20 juni 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Fria Läroverken i Sverige AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Bedömning och betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 15 januari 2024 att Fria Läroverken Linköping inte levde upp till flera av skollagens bestämmelser vad gäller bedömning och betygsättning. Bristerna som förelåg gällde prövning av kurs, skolans hantering av betygskataloger och betygsättande lärare.

Huvudmannen har i samband med sin redovisning av vidtagna åtgärder inkommit med det utbildningsmaterial avseende prövning som huvudmannen tagit fram och som rektorn under vårterminen 2024 använt i samband med utbildning av samtliga lärare. Av utbildningsmaterialet framgår bland annat att en prövning ska avse hela kursen och därmed hela

det centrala innehållet. En provning ska därtill genomföras med olika bedömningssituationer för att ge läraren ett så brett underlag som möjligt. Huvudmannen har i sin redovisning uppgett att huvudmannen tillsammans med förstelärare i matematik tagit fram en ny mall för dokumentation av bedömning av provning i matematik, i syfte att ge lärarna stöd för att utforma provning och bedömning efter samtliga betygskriterier och därmed hela det centrala innehållet. Förstelärare vid Karlstad Fria Läroverk har vidare samlat in exempeluppgifter avseende Matematik 1a för att använda vid bedömningssituationer i relation till yrkesinfärgning mot flera olika program.

Avseende bristerna rörande skolans hantering av betygs kataloger och betygsättande lärare har huvudmannen uppgett att rektorn, vid tre tillfällen under vårterminen 2024, har deltagit vid utbildningsinsatser, som genomförts av representanter från huvudmannens organisation, gällande huvudmannens rutiner vid betygsättning, rektorns ansvar vid betygssättning samt gällande författningar på området. Rektorn har i sin tur utbildat administratör, lärare och övrig personal som är involverad i bedömning och betygsättning.

Av bifogad rutin för betygsättning och förande av betygs katalog, som reviderats och uppdaterats den 28 maj 2024, framgår bland annat följande. Betyg beslutas av den undervisande legitimerade läraren (alternativt tillsvidareanställd yrkeslärare). Om läraren eller lärarna inte är legitimerade beslutas betyg tillsammans med medbedömande legitimerad lärare. Kan inte den medbedömande legitimerade läraren och den undervisande läraren enas beslutas betyget av den legitimerade läraren om hen är behörig att undervisa i ämnet. Om ej beslutas betyget av rektorn. Den eller de lärare som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Datum och signatur ska ske på varje betygsrad. Är det två lärare som beslutar om betyg skall båda signaturerna finnas med vid varje betyg.

I huvudmannens rutin beskrivs även vad som gäller vid ändring eller rättelse av betyg. Dokumentation av ändring/rättelse sker i systemet SchoolSoft och därtill sker ändring på den tidigare utskrivna betygs katalogen. Om rättelse/ändring sker i direkt anslutning till utfärdande av betyg i den ordinarie betygprocessen kan en ny betygs katalog skrivas ut från SchoolSoft och den felaktiga förstörs. I huvudmannens rutin uppges även att om ett betyg satts efter en provning ska detta framgå av betygs katalog samt föras in i betygs katalog i anslutning till provningen. Om en elev har betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Provning markeras med P i betygs katalogen.

Vad avser betyg som elever fått på andra skolor, med annan huvudman, framgår av huvudmannens rutin att om en elev har med sig ett betyg från en annan skola får detta inte föras in på en betygskatalog som signeras av en lärare vid huvudmannens skolor. Betyget förs dock in i systemet Schoolsoft. För de elever som har modersmålsundervisning genom kommunens centrala organisation framgår av rutinen att vid förandet av betygskatalog lämnar aktuella modersmålslärare betygsunderlag till skolan. Betygen anges i skolans betygskatalog för att sedan signeras av aktuella modersmålslärare som kommer på plats till skolans lokaler.

Huvudmannen har i samband med sin redovisning vidare inkommit med betygskatalog för flera kurser samt betyg som beslutats om under vårterminen 2024, en förteckning över undervisande lärare samt i förekommande fall lärarlegitimation. Vid granskning av inkommen dokumentation framgår att varje betyg har försetts med en underskrift av undervisande lärare och, i förekommande fall då läraren är icke legitimerad även av den lärare som är legitimerad. I de fall som betyg har satts efter provning har detta markerats med ett P i kolumnen för koder i utdrag ur betygskatalogen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 14 § skollagen (2010:800) framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vem som beslutar betyg när mer än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från andra stycket för lärare som saknar legitimation.

Av 3 kap. 18 § skollagen framgår att betyg ska utfärdas skriftligt.

Av 3 kap. 19 § skollagen framgår att ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövligt. Vid rättelse ska ett nytt skriftligt betyg utfärdas och den oriktiga betygshandlingen om möjligt förstöras.

Av 3 kap. 20 § skollagen framgår att om den eller de som har fattat ett beslut om betyg finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks.

Av 15 kap. 22 § skollagen, i den lydelse som för närvarande tillämpas, framgår att betyg ska sättas på varje avslutad kurs, efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan.

Av 15 kap. 24 § skollagen, i den lydelse som för närvarande tillämpas, framgår att som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F. Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Av 15 kap. 28 § skollagen framgår att den som vill ha betyg från gymnasieskolan har rätt att genomgå provning. Regeringen får meddela föreskrifter om provning.

Av 8 kap. 1 § gymnasieförordningen (2010:2039) framgår att i 1 a-1 d §§ finns kompletterande bestämmelser till 3 kap. 16 § skollagen om vem som ska besluta om betyg.

Av 8 kap. 1 a § gymnasieförordningen framgår följande. Om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade, ska betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna.

Av 8 kap. 1 b § gymnasieförordningen framgår följande. Om ett betyg är beroende av två eller flera legitimerade lärares bedömning och dessa inte kan enas, ska betyget beslutas av den eller de av dessa lärare som har behörighet att undervisa i det ämne som betyget avser. Om ett betyg är beroende av en bedömning av två eller flera legitimerade lärare som är behöriga att undervisa i det ämne som betyget avser och dessa lärare inte kan enas, ska betyget beslutas av rektorn. Om ett betyg är beroende av en bedömning av två eller flera legitimerade lärare som inte är behöriga att undervisa i det ämne som betyget avser och dessa inte kan enas, ska betyget beslutas av rektorn.

Av 8 kap. 8 § gymnasieförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Med beslut om betyg avses beslut

1. att sätta betyg efter varje avslutad kurs och på gymnasiearbete eller efter provning, både när det gäller den som är elev i gymnasieskolan och när det gäller den som inte är det,
2. att sätta betyg efter varje avslutad kurs och på gymnasiearbete i anpassad gymnasieskola när det gäller den som är elev i anpassade gymnasieskolan,
3. att inte sätta betyg enligt 15 kap. 27 § eller 18 kap. 26 § skollagen. Sådana beslut markeras i betygskatalogen med ett horisontellt streck.

Av 6 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (2011:123) framgår att i gymnasieskolan ska beslut om betyg föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Betyg efter provning i gymnasieskolan ska föras in i betygskatalogen i anslutning till provningen.

Av 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt.

Av 8 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att en betygskatalog ska innehålla

1. Skolverkets skolenhetskod,
2. skolform,
3. namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen,
4. namn på eleven och elevens personnummer eller motsvarande,
5. namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg,
6. namn på klass eller motsvarande, och i förekommande fall
7. namn på program och studieväg i gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan eller namn på nationell profil och utgång i vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan.

Av 12 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå.

Av 15 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

Av 2 § Skolverkets föreskrifter om provning i gymnasieskolan (SKOLFS 2016:17) framgår att bestämmelserna om betygsättning i 3 kap. och 15 kap. skollagen samt 8 kap. gymnasieförordningen gäller i tillämpliga delar vid provning.

Regeringen har genom läroplanen för gymnasiet, Lgy 11, meddelat föreskrifter för gymnasieskolan. Av Lgy 11, avsnitt 2.5 Bedömning och betyg, framgår att betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygsriterier som finns för varje kurs. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterier som finns för respektive kurs.

I Lgy 11, i ämnesplanen för ämnet matematik 1a (kurskod MATMAT01a), finns det angivet vilket centralt innehåll som kursen i matematik 1a ska innehålla. Av detta framgår att kursen ska behandla områdena "matematik inom karaktärsämnen och yrkesliv, aritmetik, algebra och funktioner, sannolikhet och statistik samt problemlösning, verktyg och tillämpningar". Det finns även angivet betygsriterier för kursen matematik 1a. Av betygsriterierna framgår att eleven, för att få betyget E, löser enkla problem inom kursens olika områden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten har vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet. Ärendet ska därför avslutas.

X Linda Lundberg

Beslutsfattare
Signerat av: Linda Lundberg

X Elina Eliasson

Föredragande
Signerat av: Elina Eliasson